

مجله تاریخی

مطبعه و محل اداره :

جفاله اوغلنده امنیت
مندوغی جوارنده
شنگول یقوشنده
۲۷ نومبر

مسلکمه موافق آثار
جدیده مع المنونیه
قبول اولنور

درج ایدله بن آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیانده و بالخاصه احوال و شئونه اسلامیه و بهجت ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیلنی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۰	۳۰
روسیه	۶۰	۳۰
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

آلتیجی جلد

۲۸ شعبان المعظم ۱۳۲۹ پنجشنبه ۱۰ اغستوس ۱۳۲۷

عدد : ۱۵۵

نه دن معلمه يتشديرليور ؟

مشروطيتك اعلانی كونلرندن بری اك بويوك اهميته دوشونيلن، وقف ذهن ايديلن بر مسئله وارسه اوده ، معارف ، تحصيل ، تربيه مسئلهسى ایدی . بونكچون ایدی كه معارف عمومیه نظارتی مكاتبرى اصلاح و تزويد ايتك ايچون بر چوق ابي وقف پروژهلر ياپدی ، تطبيق ايتك ايسته دی وياخود تطبيق ايتدی . ملت بودجه سنه معارف ايچون بيكلرجه ليراضم ايله دی .

بو قدر خواهش و غيرتك قسم مهمی مكاتب ابتدائيه نك تزويد و اصلاحنه عائد ایدی . مكاتب ابتدائيه به علم لازمدی ، چونكه معلم يوقدی . ممالك عثمانيه نك اوتة سنده بریسنده معلم فابريقه لری ، دارالمعلمينلر وجوده كتيريلدی . بو فابريقه لر کوی مكاتبرينه خواجه يتشديرمك ايچون ويرا چالیشيورلر . ملتك معارف ابتدائيه نك تعاليسي خصوصنده کی املي بو وجهله ديه بيليرمكه وجوده كلك ايچون چالیشيور ، ايلاری كدييور . دارالمعلمينلرک بر قسم اعظمی وظیفه سی طانيه رق چالیشيور .

فقط بن ، بو مملكتك بر فردی صفتيله هيچ بر وقت دارالمعلمينلرک سعيني واونلرک يتشديره جكلری محصلولاری ترقیات و انسال آتیه ايچون قطعياً کافی كوره ميورم ، کافی كورمك ايچون كندمده جزئی بر جسارت بيله حس ایده ميورم . . .

بن ادعا ايدميورمكه ترقیات آتیه ايچون قوريلان تربيه پروگرامی استقبال ايون فائده لی و تمام دكلدر . بونی فائده دار و تمام ياقم لازمدر .

قوتلی و متين ترقیات ايسته ين ملت اولاقادينلرني دوشونمشلردر . محقق بر حقيقتدركه ملتارك ترقیسی قادينلرندن باشلار . يالكز ارککلر طرفندن ايلريله ين تربيه و ترقی دييسر و بوشدر و قوفدر . قادينلری مظهر تربيه اولامش بر ملتك ، بر عرقك ، بر عنصرك جوجوقلری ، قادينلری كوزل تربيه اولمش بر ملتك ، بر عرقك ، بر عنصرك جوجوقلری قادار قولای و آبی تربيه ايديله من . والده تربيه سی تربيه نك تملي واك اساسليسيدير . « بشيكي صالالايال ال جهانة حكيم ايدر » ديهن حكيم بوسوزی هيچ بر وقت بوشنه سويلمامشدر .

جوجوقلرمزك كرك مكته كيردكن و كرك مكته دن اول تربيه سی ايله علاقه دار اوله حق والده لدر . پدر مشغولدر ، تأمين معيشت و مبارزه حيات ايله مشغولدر ، او آوند آنجق راحت ايتك ، مستريح اولمق ايستر ، جوجوقی ، قیزی ايله مشغول اوله ماز . جوجوقك تربيه دائمی ، مكته ده کی وضعیتی درس لرينه دوامی ، اخلاقی ، فكرينك انشاسی ، هپسی هپسی والده يه عائد بر مسئله در .

انكلترده جوجوقلرک ابتدائی تحصيلنك قسم اعظمی والده لر ويرر . مكته كیده ن جوجوقك كرك دماغی و كرك وجودی جليك كبی در ، آز زمانده ايلريله ر ، ترقی ايدر ، مكته دن چيقنجه جمعیت

بشریه ايجريسندہ كندينه كوزل ايش بولور ، مبارزه دائمه حياتيه به داخل اولور . صوكرا ديرزكه آنگلوساقسون تربيه سی جمعیت بشریه به چالیشقان و مقدم و طنپورر عضولر يتشديرليور . البت بويله در . يالكز انگلوساقسونلر دكل ، بو وجهله چالیشان هر ملت بويله چالیشقان عضولر يتشديرليور . بونی بونكچي المانلرده ، اسويچره ليلرده كوريورز .

بزم قادينلر يمز بيك تأسفلر كه نه جوجوقك وجودی و نه ده دماغی تربيه ايتمكدن ، چايك كبی ياقمكدن خبردار دكلدرلر . بوكا سبب بزم اونلره ويريله جك تربيه ده اهمال ايديشمزددر . بن بونلره قالين وعادی بر جهالت در دير ايشك ايچندن چيقارم . . .

شيمدی به قادار بويله قادينلرک تربيه سی فكرلرينی اورتیه سورهن آدمالری بر جوجوقلر يمز دين ضعيفی ايله اتهام ايتك جرأتنده بولومشدری . بن بويله آدمالره آشیری درجه ده متعصب ديمكدن كندیمی آله م ، بزه تاريخ اسلام كوستريوركه و قتيله نيجه اسلام قادينلرندن عالملر ، اديبلر يتشيمش ، بر جوجوق اسلام قادينلری بيوك مدرسه لرده اوقومشلر ، مشهور خواجه لردن درس آلمشلر ، دها شايان دقتی شوكه بعض عالم عرب و اسلام قادينلری يوزلرجه ار ككه درس ويرمشلر ، اونلرک تربيه فكريلرينی اكمل ايلمشلر . . .

بو حقيقت بزجه كرن كبی معلوم ايكن بر قسم خلقمزمك قيزلرمزك اوقومسی حقنده کی كوستردیكي تعصبی قاره جهالت اوله رق تلقی ايتمكدن باشقه بر شی ياهم .

بويوك متفكر بر اديبز « بر ملتك نسوانی درجه ترقيسنك ميزانی در » ديور ، بو بويوك سوز بزم سويلدكلر يمز و سويله به جكلر يمز يك كوزل ايضاح ايدر .

..

قيزلريمزه كوزل تربيه ويره بيلمك ، ابي والده اولمق اوزره حاضر لايه بيلمك ايچون همه حال كنديلرينه مخصوص مكاتبرلرمزك عددی جوغا تمالي يز . بيليورز قيزلريمزه عائد ابتدائی مكاتبرك عددی او قادار آزكه بو عددی ذكر ايتك حجابنه قائلانمقدن يوقدر ديمك داها اعلا . . .

طشمرده قيزلر ارکكلارك مكته نده ارکك خواجه لردن اوقومغه مجبوردرلر . قيزلر بر پارچه بويودكلری كبی پدرلری ، والده لری بالطبع مكته كوندرامكه مجبور اولويورلر . بيلمه لی يزكه طشمرده سكر ياشنده کی بر قيز جوجوغنه بيوك ديرلر . بيلمه يور ايسه ك كويليلره صورارز ، اكلارز ، ارکكلر قاچ ياشنده ، قيزلر قاچ ياشنده تأهل ايديور . طشمرده اون سكر ياشنده بر كنچ ارکك چولوق جوجوق صاحبي در .

قیز مكته كيتيور . تحصيل اويله جه قاليور . ايلريله ميور . هر كويده قيزلره مخصوص ابتدائی مكاتبری آچق قابل اولماسه بيله بويوك كويلرده — كه عددی يك جوقدر — قصبه لرده صرف والده

روم ایلی ده . تورک واسلام اولدینی حالد اولرنده روحیه بلغارجه قونوشولان نه قدر قصه به لر ، کویلر وار ، ایشته غره نه ، ناسلیچ قصه وقراسی باشند آشانی روحیه ، قرچوه ، وودینه ، پرله وسارزه کی برلر باشند آشانی بلغارجه قونوشورلر . اوله کویلر وارکه تورکجه سوزبیله بیلیم یورلر . بو کویلرکا کتریسند سله ردنبری مکتب و تورکجه اوقوتور خواجه وار ، اوله اولدینی حالدینه تورکجه بیلیم یور . بوکا سبب اولرده هپ روحیه ، بلغارجه قونوشولم سیدر ، مکتبده بر قاج ساعت کور کورینه تورکجه اوقویان چوجق ، اوه عودت ایدینجه والده سندن ، همشیره سندن ، بوتون اقرباسندن کوزل بر ترکجه رینه کوزل بر روحیه ایشیدیور... بوکی برلرده قیزلری مکمل تربیه ایتک لازم کلدیکی کی رشدی وابتدائی تحصیلی ده داخل اولدوغی حالد هر حوالیه مخصوص جسم لیلی مکتبلر کشاد ایتلی و بورابه بویه کویلردن بر چوق چوجوق کتیرمه لی در . شونی محقق اوله رق سویله رم که بو نوع کویلر مطلقا کوزل تشکیل ایدلمش قیز مکاتب ابتدائیه سنه محتاجدر . کوی مکاتب ابتدائیه سنده ارکک چوجقلرده معلمه لک درس اوقوتمی قابلدر . ذاتاً فن تربیه علماسی کو چوکلی قادینلرک داها دقتله تربیه ایتدکلینی نظر دقنه آله رق آنا مکتبلرینه ، ابتدائی مکتبلره قادین معلملر تعیین ایتملدر .

مملکت مزده معلملر حیات مساعیه لرینه مع التأسف چابوق نهایت ویریورلر . دارالمعلماتلرده نامزد خواجه خانلره صنعتلرینه محبت و حسن فداکاری ویرمه لی در . بوندن باشقه حکومته ، دارالمعلماتلر لیلی اوله رق مجاناً تحصیل ایدن معلملر ایچون بر قانون مخصوص یایمه لی واونری بر مدت معینه ظرفنده اناث مکتبهنده چالیشدیرمه اچبار ایلیملی در . معلمه لک ترقیسی اسبابی دوشونمک ، آنلره فضله معاشلر تخصیص ایتکده ایجاب ایدیور . اگر اوروپاده معلملره معلملردن آز معاش ویریورلر دیه ، معلملریمزه آز معاش تخصیص ایدر ایسه ک احقاق ایتش اولورز . چونکه اوروپاده بر کنج معلمه ، زرده اولسه یالکیز یاشایه بیلر ؛ لکن بر تورک ، بر اسلام معلمه سی تعیین اولدینی یره والده سنی ، عالیه سنی ویا اقرباسنی کوتورمکه واونلره باقعه مجبوردر . آتینی ، استقبالی مرفه کورن و بر حسن فداکارییه ووطننک احتیاجلرینی تقدیر ایده بیله جک بر فکره مالک اولان بر معلمه خانم تاهل ایلدکن صورکراده مسلکندن آریلماغه قرار ویرر . یالکیز هر کون ، هر سنه ، ترقی دیه بیلیم نه دیه دیکشدریار ایسه او معلمه ده ، او قادین ده بر کوچیه حیاتندن بیقار . بر معلمه نک بولندینی مکتبده ترقیسی و معاشنک تزییدی چاره سی دوشونلمه لی وسفیه ، اقدامه ، قدمنه کوره فضله معاش تخصیص ایدیلمه لی در .

اسکدار

ادهم نژاد

یتشدره جک ابتدائی مکتبلری آچلی در . بو مجبوریته یوزده یوز محقق در .

باقکنز شرقده پروتستانلی نشر ایتک ایچون چالیشان آمریقایلر کتدکلری برلرده هر مکتیدن اول قیز مکتبلری کشاد ایدیورلر . اسکدارده کی بویوک آمریقان قیز قولازی بوکا شاهدر . آناتولی وروم ایلی ده آچیلان قیز مکتبلرینک عددی بک چوقدر . مثلاً مناسترده بومیسو نرلر ککلره مخصوص مکتب آچغه لزوم کورما مشلرده قوجه بر قیز مکتبی آچمشلر ! نهدن بویه یاییورلر ؟ چونکه بر اغفال ایدیلن والده ، بر فکری آلان والده ، فکری ، امانی یتشدردیکی تربیه ایتدیکی چوجوقلرک روحنه نقش وقید ایدر ، اوچوجق مکمل بر پروتستان اولور .

بزه بویه دوراندیشانه سعیلر مثال اولمالی در . یوقسه آلان قوری تعصب و جهالته یاشارسق استقبال بزه لغتار ایتکدن باشقه بر شی ایچون حاضر لایماه جقدر .

شو حالد ناصل بر اهمیتله ابتدائی معلملری یتشدرمک ایچون چالیشور ایسه . عینی وبلکه داها عظیم بر اهمیتله ابتدائی معلملری یتشدره جک دارالمعلماتلر کشاد ایده لیم .

دارالمعلماتلر کشادی نداسی یالکیز نیم ، بر قاج شخصک نداسی ، طلبی ، اخصاملی دکل ، ملتکدر . فقط ملتک بر قسمی نداسنی طویقمندن ، امانی ، طلبی بیلیمدن عاجزدر . مملکت مزده یکر میدن فضله دارالمعلمین اولدینی حالد کمال حجابله سویله رم که بونلره مقابل آنجق بر ، اوده کهنه ، عادی بر دارالمعلماتلر وار . ما کدونیاک ، کردستانک ، آناتولی نک اورته سندن بر قیز قالقبوب استانبوله کله جکده صوکر خواجه خانم ، ابتدائی معلمه سی یتشدره جکیز . بونی دنیا بیقیلیمه یایمه یز . متعدد دارالمعلماتلر آچمالی هر ولایت مرکزنده ، بو ممکن اوله مازایسه بویوک ولایات مرکز لرنده دارالمعلماتلر تأسیس اولونمالی در ؛ بونی معارف نظارتنک دقت کوزینه عرض ایتلی در .

اناث مکاتب رشده لری هر ولایت مرکزنده طیمیدرکه وار . بونلره مربوط اولق اوزره لیلی رشده تحصیلندن ایکی سنه فضله اولق اوزره دارالمعلماتلر وجوده کتیر یلمک بویوک بر مصرفه متوقف اولماز . یالکیز طلبه خانملرک لیلی مصرفلری ایله فضله علاوه ایدیله جک بر قاج معلمه خانمک معاشنی نک و بر یلمه سی لازمکله جک . بو بر فداکارلق دکلدر . فداکارلق عد ایدن مشکسپندلریله بولونسه بونلره ، ملت استقبالی ایچون بو قدر فداکارلنی قبول ایتلی در دیملدر .

محترم اتحاد و ترقی جمعیتی و سیروز ، درامه ، قواله کی ترقی ایدن برلر خصوصی دارالمعلمینلر آچپورلر . نه اولور بونلر ایچون چالیشان محترم اللر یوقاریده عرض ایلدیکم کی رشده لره مربوط اناث دارالمعلماتلر ابتدائیلری و بونلره مخصوص بانس یونلر تأسیس ایتسلر ! ..